T087 TKL 5 (09) Luận Thập Trụ Tỳ Bà Sa Q6

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6

LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA
QUYEÅN 6
Phaåm 11: PHAÂN BIEÄT COÂNG ÑÖÙC

Hoûi: Saùm hoái, khuyeán thænh, tuøy hyû, hoài höôùng thöïc hieän nhö theá naøo, trong moät ngaøy ñeâm thöïc haønh maáy thôøi? Ñaùp: Duøng goái beân phaûi quyø saùt ñaát, Treäch aùo baøy vai beân tay phaûi, Chaép hai tay taâm thaät cung kính, Trong moät ngaøy ñeâm haønh saùu thôøi. Ñeå toû loøng cung kính neân quyø ñaàu goái beân phaûi chaám ñaát, ñeå hôû vai beân phaûi vaø chaép tay. Caùch leã aáy phaûi laøm vaøo thôøi leã ñaàu hoâm, kính laïy heát thaûy chö Phaät, saùm hoái, khuyeán thænh, tuøy hyû, hoài höôùng. Giöõa ñeâm vaø gaàn saùng cuõng laøm nhö vaäy. Ban ngaøy thì buoåi saùng, buoåi tröa, buoåi chieàu cuõng laøm nhö vaäy. Caû ngaøy ñeâm laø saùu thôøi, moät loøng nhôù ñeán chö Phaät nhö ôû ngay tröôùc maët mình. Hoûi: Thöïc haønh nhö vaäy roài ñöôïc quaû baùo gì? Ñaùp: Neáu nhö thöïc haønh duø moät thôøi, Phöôùc ñöùc maø thaät coù hình töôùng, Thì theá giôùi nhö caùt soâng Haèng, Cuõng khoâng theå naøo chöùa heát ñöôïc. Thöïc haønh nhö vaäy trong moät thôøi maø phöôùc mình coù ñöôïc, neáu nhö coù hình töôùng thì ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, voâ löôïng voâ bieân khoâng theå nghó baøn vaãn khoâng chöùa heát. Nhö trong phaåm Tröø Toäi Nghieäp cuûa kinh Tam Höõu coù noùi: “Phaät baûo Xaù- lôïi-phaát: Neáu coù ngöôøi thieän nam-ngöôøi thieän nöõ naøo ñem baûy baùu ñaày ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, boá thí cho chö Phaät,

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 181

neáu laïi coù ngöôøi khuyeán thænh chö Phaät Chuyeån phaùp luaân, thì phöôùc ñöùc cuûa ngöôøi naøy laïi vöôït xa phöôùc boá thí kia”. Laïi nöõa, nhö phaåm Tuøy Hyû Hoài Höôùng trong kinh Baùt Nhaõ Ba La Maät noùi: “Hay laém! Hay laém! Naøy Tu-boà-ñeà! Thaày coù theå laøm vieäc Phaät, noùi caùch hoài höôùng cho caùc

Boà-taùt . Neáu Boà-taùt nghó nhö vaäy: Nhö chö Phaät ñaõ thaáy bieát veà theå töôùng, goác ngoïn phöôùc ñöùc caên thieän naøy do ñaâu maø coù mình cuõng nhö vaäy thuaän theo söï thaáy bieát cuûa chö Phaät maø hoài höôùng. Ngöôøi naøy ñöôïc nhieàu phöôùc, ví nhö chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng ñeàu thaønh töïu ñöôïc möôøi thieän ñaïo, thì phöôùc ñöùc maø Boà-taùt hoài höôùng seõ cao toät hôn heát, raát toát ñeïp khoâng gì baèng, khoâng gì coù theå ñem so saùnh. Thaày Tu-boà- ñeà! Neáu chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, thaønh töïu möôøi thieän ñaïo; hoaëc chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng ñeàu ñöôïc Töù thieàn, phöôùc aáy so vôùi phöôùc hoài höôùng naøy, thì hoài höôùng vaãn laø toái thaéng-toái dieäu-toái thöôïng. Boán taâm voâ löôïng, boán ñònh voâ saéc, naêm thaàn thoâng, ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na-haøm, A-la-haùn, Bích-chi-Phaät ñaïo, cuõng laïi nhö vaäy, phaùp hoài höôùng laø phöôùc ñöùc toái thaéng-toái dieäu- toái thöôïng. Thaày Tu-boà-ñeà! Neáu chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, ñeàu thaønh Bích-chi-Phaät, hoaëc coù chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, ñeàu phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc; laïi coù chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, trong aáy coù moät Boà-taùt ñem taâm chaáp töôùng, cuùng döôøng caùc chuùng sinh naøy nhöõng y phuïc, thöùc aên uoáng, giöôøng naèm, thuoác thang, traûi qua voâ soá kieáp nhieàu nhö caùt soâng Haèng, duøng moïi thöù aâm nhaïc cung kính cuùng döôøng, toân troïng khen ngôïi, moãi moät Boà-taùt ñeàu laøm nhö vaäy. Thaày Tu-boà-ñeà nghó sao? Caùc Boà-taùt aáy do nhaân duyeân naøy coù nhieàu phöôùc ñöùc khoâng? Thaày Tu-boà-ñeà thöa: Baïch Theá Toân! Phöôùc raát nhieàu. Phöôùc ñöùc nhieàu nhö vaäy cho neân khoâng theå tính soá hay laáy thí duï maø noùi ñeán ñöôïc, neáu phöôùc ñöùc naøy coù hình töôùng thì theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng cuõng khoâng theå naøo tieáp nhaän heát ñöôïc. Ñöùc Phaät baûo vôùi Tu-boà-ñeà: Hay laém, hay laém! Thaày Tu-boà-ñeà! Boà taùt naøy vì giöõ gìn Baùt-nhaõ Ba-la-maät, duøng thieän caên hoài höôùng thuaän theo phaùp taùnh maø ñöôïc phöôùc ñöùc, caùc Boà taùt tröôùc chaáp töôùng phöôùc ñöùc cuûa boá thí, traêm phaàn khoâng baèng moät, ngaøn phaàn-vaïn phaàn- traêm ngaøn vaïn öùc phaàn, cho ñeán toaùn soá boá thí cuõng khoâng theå naøo saùnh kòp. Taïi vì sao? Bôûi vì caùc Boà taùt tröôùc chaáp töôùng phaân bieät Boá thí, ñeàu

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 182

laø phöôùc ñöùc coù haïn löôïng-coù tính ñeám.” Laïi nöõa, trong phaåm Hoài höôùng cuûa kinh Baùt Nhaõ Ba La Maät, Phaät baûo Thieân töû Tònh Cö: Giaû söû chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, ñeàu phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc coøn coù chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, moãi moät Boà-taùt duøng taâm chaáp töôùng cuùng döôøng caùc chuùng sinh naøy nhöõng y phuïc, ñoà aên uoáng, giöôøng naèm, thuoác thang, vaø caùc vaät duïng rieâng tö, tuøy yù cuùng döôøng trong soá kieáp nhieàu nhö caùt soâng Haèng. Naøy caùc Thieân töû! Neáu chuùng

sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng naøy ñeàu phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Ngoaøi ra, coøn coù chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, cuõng ñeàu phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, trong soá ñoù coù moät Boà-taùt cuùng döôøng cho nhöõng Boà-taùt naøy veà y phuïc, ñoà aên uoáng, giöôøng naèm, thuoác thang, caùc ñoà duøng caù nhaân caàn thieát, traûi qua soá kieáp nhieàu nhö caùt soâng Haèng, laø boá thí maø phaân bieät chaáp töôùng. Nhö vaäy, caùc Boà-taùt ñeàu traûi qua soá kieáp nhieàu nhö caùt soâng Haèng, cuùng döôøng cho caùc Boà-taùt naøy nhöõng thöù caàn duøng nhö y phuïc, ñoà aên uoáng, giöôøng naèm, thuoác thang, tuøy yù cuùng döôøng cung kính, toân troïng khen ngôïi, ñeàu laø boá thí chaáp töôùng. Neáu Boà-taùt ñöôïc che chôû töø Baùt nhaõ Ba-la-maät maø thöïc haønh nhöõng phaåm Giôùi-ñònh-tueä, phaåm Giaûi thoaùt, phaåm Giaûi thoaùt tri kieán cuûa chö Phaät ôû quaù khöù-hieän taïi-vò lai vaø naêm phaåm Thanh vaên, cho ñeán nhöõng ngöôøi phaøm phu gieo troàng caên thieän trong aáy, hoaëc ñaõ troàng-ñang troàng-seõ troàng. Heát thaûy ñeàu hoøa hôïp, töông öng vôùi soá löôïng, khoâng coøn rôi soùt chuùt naøo, thì phöôùc ñöùc tuøy hyû ñoù laø toái thaéng-toái dieäu-toái thöôïng, khoâng gì baèng, khoâng gì coù theå so saùnh, khoâng theå nghó baøn. Ñem phöôùc ñöùc aáy hoài höôùng veà Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, roài nghó nhö vaäy: Phöôùc ñöùc naøy cuûa mình, coù theå ñeán Phaät ñaïo. Phöôùc ñöùc naøy so vôùi phöôùc ñöùc chaáp töôùng tröôùc kia, thì phöôùc tröôùc kia trong traêm phaàn khoâng ñöôïc moät, ngaøn-vaïn phaàn-öùc phaàn cho ñeán toaùn soá thí duï cuõng khoâng tính ñöôïc. Vì sao? Vì nhöõng Boà-taùt aáy boá thí maø coøn chaáp töôùng, coøn phaân bieät. Laïi coù chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, ñeàu phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, thaân-mieäng- yù ñeàu laøm nghieäp thieän. Laïi coù chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi nhieàu nhö caùt soâng Haèng, ñeàu phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Neáu ngöôøi naøo traûi qua soá kieáp nhieàu nhö caùt soâng Haèng, ñeàu coù khaû naêng chòu ñöïng, nhaãn nhòn tröôùc nhöõng lôøi maéng nhieác aùc ñoäc traûi qua soá kieáp nhieàu nhö caùt soâng Haèng, thaân taâm tinh

tieán, tröø boû moïi söï löôøi nhaùc, nhieáp taâm vaøo thieàn ñònh khoâng coøn caùc yù töôûng roái loaïn maø ñeàu chaáp laáy töôùng thì khoâng baèng Boà-taùt hoài höôùng nhö phaùp taùnh, phöôùc hoài höôùng aáy laø hôn haún. Vì vaäy nhö oâng noùi tröôùc ñaây, laøm söï vieäc nhö vaäy coù ñöôïc lôïi ích nhö theá naøo? Ñaït ñöôïc phöôùc ñöùc tích tuï to lôùn nhö vaäy. Vì vaäy, neáu ngöôøi naøo muoán coù ñöôïc phöôùc ñöùc tích tuï voâ löôïng voâ bieân khoâng theå nghó baøn nhö vaäy, thì caàn phaàn thöïc haønh theo phaùp saùm hoái khuyeán thænh-tuøy hyû-hoài höôùng naøy, khoâng tieác thaân maïng-lôïi döôõng-danh tieáng, ôû trong ngaøy ñeâm thöôøng thuaän theo chòu khoù thöïc haønh. Hoûi: OÂng chæ noùi ñeán phöôùc ñöùc trong khuyeán thænh-tuøy hyû-hoài höôùng, vì sao khoâng noùi ñeán phöôùc ñöùc trong saùm hoái vaäy? Ñaùp: Phöôùc ñöùc saùm hoái lôùn nhaát trong caùc phöôùc ñöùc, vì

nghieäp chöôùng toäi loãi bò dieät töø, kheùo thöïc haønh ñöôïc haïnh Boà-taùt, laøm cho khuyeán thænh-tuøy hyû-hoài höôùng cuøng hoøa hôïp khoâng coù gì khaùc vôùi Khoâng-Voâ töôùng-Voâ nguyeän. Laïi nöõa, saùm hoái ví nhö ngoïc baùu Nhö yù tuøy nguyeän ñeàu ñaït ñöôïc, nhö Phaät ñaõ noùi: "Neáu ai muoán sinh trong doøng Baø-la-moân uy theá lôùn, sinh trong doøng Saùt-ñeá-lôïi uy theá lôùn, sinh trong nhaø Cö só uy theá lôùn, thì neân saùm hoái nghieäp toäi nhö vaäy, khoâng ñöôïc che giaáu toäi loãi, nguyeän veà sau khoâng daùm taùi phaïm. Neáu coù ngöôøi muoán sinh leân caùc coõi trôøi Töù Thieân vöông, Ñao-lôïi, Daï-ma, Ñaâu-suaát-ñaø, Hoùa-laïc, Tha-hoùa-töï- taïi, thì cuõng neân nhö vaäy maø saùm hoái nghieäp toäi, khoâng ñöôïc che giaáu toäi loãi naøo, veà sau khoâng daùm taùi phaïm. Neáu ngöôøi muoán sinh leân coõi Phaïm, cho ñeán coõi Phi töôûng phi phi töôûng, thì ngöôøi naøy cuõng neân nhö vaäy maø saùm hoái nghieäp toäi, khoâng ñöôïc che giaáu toäi naøo, veà sau khoâng daùm taùi phaïm. Neáu ngöôøi muoán ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A- na-haøm, A-la-haùn, thì cuõng neân nhö vaäy maø saùm hoái nghieäp toäi. Neáu ngöôøi muoán ñöôïc ba minh-saùu thoâng vaø söùc löïc töï taïi trong ñaïo Thanh vaên, cuøng taän coâng ñöùc Thanh vaên ñeå ñeán bôø beân kia, thì cuõng neân nhö vaäy maø saùm hoái nghieäp toäi. Neáu ngöôøi muoán ñöôïc ñaïo Bích-chi-Phaät thì cuõng neân nhö vaäy maø saùm hoái toäi nghieäp. Neáu ngöôøi muoán ñöôïc Nhaát thieát trí, trí tueä khoâng theå nghó baøn, trí tueä voâ ngaïi, trí tueä voâ thöôïng, thì cuõng neân nhö vaäy maø saùm hoái nghieäp toäi, khoâng ñöôïc che giaáu toäi naøo, veà sau khoâng daùm taùi phaïm". Vì vaäy neân bieát saùm hoái coù ñöôïc phöôùc baùo raát lôùn. Hoûi: OÂng noùi saùm hoái töø nghieäp, dieät nghieäp chöôùng toäi loãi trong kinh khaùc noùi: "Phaät baûo A-nan: Coá yù gaây ra nghieäp thì chaéc chaén seõ nhaän chòu baùo öùng". Coøn trong A-tyø-ñaøm noùi: "Nhaân duyeân cuûa moïi

nghieäp khoâng phaûi khoâng coù, cho neân quaû baùo khoâng maát vaø khoâng hoaïi dieät". Laïi trong kinh noùi: "Chuùng sinh ñeàu raøng buoäc do nghieäp, ñeàu do nghieäp maø coù, nöông töïa vaøo nghieäp naøy, chuùng sinh tuøy theo nghieäp ñeàu töï mình nhaän chòu quaû baùo, hoaëc hieän baùo, hoaëc sinh baùo, hoaëc haäu baùo". Laïi trong kinh Nghieäp Baùo, vua Dieâm-la vì chuùng sinh maø noùi: "OÂi, chuùng sinh! Toäi naøy cuûa caùc ngöôi khoâng phaûi do cha meï laøm, khoâng phaûi trôøi laøm, hay Sa-moân, Baø-la-moân laøm, maø chính caùc ngöôi gaây ra thì töï mình phaûi nhaän laáy quaû baùo". Laïi trong baøi keä Hieàn Thaùnh noùi: Phaùp chaân thaät gioáng nhö kim cang, Töôùng cuûa nghieäp löïc khoâng hôn ñöôïc, Nay Ta ñaõ chöùng ñöôïc ñaïo quaû, Maø nhaän chòu khoå baùo aùc nghieäp, Laïi Ñöùc Phaät töï noùi: Bieån roäng cuøng vôùi nhöõng nuùi non, Goø ñoài-caây coái vaø röøng raäm, Ñaát-nöôùc-gioù-löûa cuøng vaïn vaät, Trôøi-traêng-tinh tuù vôùi hö khoâng, Neáu ñeán luùc kieáp hoaïi buøng chaùy, Ñeàu dieät heát khoâng coøn laïi gì, Nghieäp löïc traûi qua voâ löôïng kieáp, Thöôøng toàn taïi maø khoâng maát ñi. OÂng gaëp ñöôïc ngöôøi ñaày ñuû töôùng, Nhaát thieát trí baäc thaày cuûa ngöôøi, Toäi nghieäp do ñôøi tröôùc taïo ra, Ñaõ ñeàn traû quaû baùo cuûa mình, Nay tuy laø ñöôïc gaëp Ñöùc

Phaät, Caáu tröôïc khoâng coøn-chöùng quaû Thaùnh, Bôûi vì nhaân duyeân coøn soùt laïi, Neân nhö daèm caây vaãn trong thaân. Vì vaäy khoâng neân noùi laø saùm hoái thì toäi loãi nghieäp chöôùng tieâu tröø. Ñaùp: Toâi khoâng noùi saùm hoái thì nghieäp toäi dieät heát khoâng coøn coù quaû baùo. Toâi noùi saùm hoái thì toäi töøng luùc seõ moûng ñi. Vì vaäy cho neân saùm hoái. Trong baøi keä noùi: “Neáu phaûi chòu quaû baùo trong ba ñöôøng döõ thì nguyeän nhaän chòu trong thaân hieän taïi.” Coøn trong kinh Nhö Lai Trí AÁn noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi Di laëc: Caùc

Boà taùt ñoái vôùi ñaïo Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc phaùt taâm heát söùc quyù troïng vaø öa thích, coù toäi loãi nhaän chòu baùo öùng ôû ñöôøng aùc thì toäi loãi giaûm nheï, ñôøi sau nhaän chòu hình haøi xaáu xí, hoaëc nhieàu beänh taät, khoâng coù uy ñöùc, sinh trong nhaø thaáp keùm, trong nhaø ngheøo thieáu, trong nhaø taø kieán, trong nhaø töï nuoâi soáng baèng taø nghieäp, sinh ôû nôi traùi yù, nôi laém ñieàu öa saàu; ñaát nöôùc bò taøn phaù, thoân laøng bò taøn phaù, nhaø öa bò taøn phaù, moïi thöù yeâu quyù bò taøn phaù. Khoâng gaëp ñöôïc thieän tri thöùc, luoân luoân khoâng ñöôïc nghe phaùp, khoâng coù ñöôïc lôïi döôõng. Neáu coù ñöôïc thì chæ laø loaïi toài teä, thöôøng khoâng cung caáp ñuû cho mình, coù theå laøm cho haïng thaáp keùm tin töôûng kính troïng, ñoái vôùi caùc baäc Ñaïi nhaân khoâng coù ñöôïc söï tin töôûng kính troïng. Luùc tu taäp nhöõng phöôùc thieän, coù nhieàu chöôùng ngaïi khoâng ñöôïc thaønh töïu. Caùc caên toái taêm chaäm chaïp, tu taäp thieàn ñònh thì yù taùn loaïn, khoâng ñaït ñöôïc coâng ñöùc cuûa giaùc yù voâ laäu, khoâng bieát kinh phaùp ñeå thuaän theo höôùng ñeán cho thích hôïp, cho ñeán gaëp aùc moäng ñeàn traû baùo öùng trong ñöôøng aùc.” Laïi nöõa, Phaät noùi: “Ai coù toäi nhoû thì ngay ñôøi naøy phaûi nhaän quaû baùo. Neáu toäi naøy trôû neân nhieàu thì phaûi ñoïa vaøo ñòa nguïc”. Taïi sao ngöôøi ñoù ôû ñôøi naøy chæ coù toäi nheï, maø trôû thaønh toäi nhieàu ñeå rôi vaøo ñòa nguïc? Coù ngöôøi khoâng tu thaân, khoâng tu giôùi, khoâng tu taâm, khoâng tu tueä, khoâng coù yù chí lôùn, thì keû aáy, duø maéc toäi nhoû, cuõng rôi vaøo ñòa nguïc. Taïi sao ngöôøi naøy coù toäi ôû ñôøi naøy phaûi chòu quaû baùo? Toäi khoâng taêng theâm thì khoâng ñoïa vaøo ñòa nguïc. Coù ngöôøi tu thaân, tu giôùi, tu taâm, tu tueä, coù yù chí lôùn, khoâng coù taâm coá chaáp, ngöôøi nhö vaäy coù toäi nhöng toäi seõ khoâng taêng theâm cho neân chòu quaû baùo ngay ñôøi naøy. Ví nhö ngöôøi laáy ñoà ñöïng nhoû chöùa ñaày nöôùc, roài boû vaøo ñoù moät thaêng muoái thì khoâng theå uoáng ñöôïc. Neáu laïi coù ngöôøi ñem moät thaêng muoái ñoå vaøo hoà roäng thì vaãn khoâng caûm thaáy vò maën, huoáng laø khoâng uoáng ö? Taïi vì sao? Bôûi vì nöôùc nhieàu maø muoát ít, toäi loãi cuõng nhö vaäy. Keä noùi: Thaêng muoái truùt vaøo trong bieån roäng, Vò cuûa bieån khoâng coù gì khaùc, Neáu boû vaøo om nhoû ít nöôùc, Thì maën chaùt khoâng theå uoáng ñöôïc. Nhö ngöôøi tích luõy nhieàu phöôùc thieän, Maø coù moät chuùt nhoû toäi aùc, Khoâng theå rôi vaøo trong ñöôøng aùc, Duyeân coøn laïi maø chòu baùo nheï. Coøn ñoái vôùi ngöôøi phöôùc ñöùc ít,

Maø coù moät chuùt nhoû toäi aùc, Bôûi vì taâm chí thaät nhoû nhoi, Toäi loãi khieán rôi vaøo ñöôøng aùc. Neáu nhö ngöôøi söùc noùng suy yeáu, AÊn moät chuùt thöùc aên khoù tieâu, Ngöôøi naøy tuy laø khoâng cheát ñöôïc, Maø thaân theå chòu nhieàu khoå sôû. Neáu nhö ngöôøi thaân theå khoûe maïnh, AÊn moät chuùt thöùc aên khoù tieâu, Ngöôøi naøy cuoái cuøng khoâng cheát ñöôïc, Chæ nhaän chòu ñoâi chuùt khoå sôû. Löûa phöôùc thieän-trí tueä keùm coûi, Maø coù moät chuùt ít toäi aùc, Toäi loãi naøy khoâng ai cöùu ñöôïc, Coù theå khieán rôi vaøo ñòa nguïc. Ngöôøi coù nhieàu phöôùc thieän coâng ñöùc, Tuy coù laøm ñieàu gaây toäi aùc, Maø khoâng khieán rôi vaøo ñòa nguïc, Thaân hieän taïi nhaän chòu nheï nhaøng. Ví nhö Öông-quaät-ma-la aáy, Gieát cheát raát nhieàu ngöôøi voâ toäi, Laïi muoán gieát haïi meï vaø Phaät, Ñaït ñöôïc ñaïo quaû A-la-haùn. Ñôøi naøy nhaän quaû baùo nheï cuõng nhö vua A-xaø-theá gieát cha, laø ngöôøi ñaéc ñaïo. Bôûi vì nhaân duyeân gaëp Phaät vaø Vaên-thuø-sö-lôïi cho neân toäi naëng cuûa oâng chæ nhaän chòu nheï nhaøng. Laïi nhö ngöôøi raén ñoäc sinh ra thì trôøi luoân möa maùu, sau daàn lôùn leân khi coù yù muoán gieát ngöôøi, maét nhìn vaøo laäp töùc cheát lieàn, hoaëc duøng hôi thôû phun ra cuõng laøm cheát ngöôøi. Vì vaäy ngöôøi luùc aáy goïi laø keû haø hôi cheát ngöôøi. Luùc naøy maïng chung, Xaù-lôïi-phaát ñi ñeán choã aáy, trong taâm ngöôøi naøy giaän döõ ñöa maét nhìn khoâng cheát, haø hôi cuõng khoâng cheát. Xaù-lôïi-phaát phöông tieän hieän baøy aùnh saùng treân saéc thaân, taâm ngöôøi aáy lieàn ñöôïc thanh tònh, nhìn Xaù-lôïi-phaát töø treân xuoáng döôùi baûy laàn. Nhôø nhaân duyeân naøy sau khi maïng chung, baûy laàn sinh leân coõi trôøi, baûy laàn sinh trong loaøi ngöôøi. Veà sau, luùc con ngöôøi thoï boán vaïn tuoåi, seõ ñaït ñöôïc ñaïo quaû Bích-chi-Phaät, thaân maøu vaøng roøng. Ngöôøi luùc aáy goïi laø khoái vaøng ñeán. Muoán chaët laáy vaøng thì lieàn maïng chung nhaäp Nieát baøn.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 187

Laïi nhö vua A-thaâu-giaø ñöa binh ñaùnh nöôùc Dieâm-phuø-ñeà, gieát cheát moät vaïn taùm ngaøn cung nhaân. Nhöng ñôøi tröôùc oâng ñaõ cuùng ñaát cho Phaät, xaây taùm vaïn ngoâi thaùp, thöôøng nghe kinh phaùp nôi baäc A-la-haùn, neân veà sau oâng chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn. Thaân oâng chæ ñeàn chuùt toäi nheï. Nhöõng toäi aùc nhö vaäy phaàn nhieàu nhôø laøm phöôùc ñöùc vôùi yù chí roäng lôùn, caùc phöôùc ñöùc naøy tích tuï theâm nhieàu cho neân khoâng bò ñoïa vaøo ñöôøng döõ. Vì vaäy, tröôùc ñaây oâng hoûi vaën laø neáu saùm hoái nghieäp toäi thì dieät heát khoâng coøn quaû baùo, noùi vaäy laø khoâng ñuùng. Maët khaùc, neáu noùi toäi khoâng theå tieâu dieät thì trong Tyø-ni, Phaät noùi: Saùm hoái tieâu tröø toäi, thì khoâng theå tin? Ñieàu naøy khoâng phaûi nhö vaäy. Vì vaäy maéc toäi loãi nghieäp chöôùng thì neân saùm hoái. ----------

Phaåm 12: PHAÂN BIEÄT BOÁ THÍ, Phaàn 1 Boà-taùt coù naêng löïc thöïc haønh saùm hoái, khuyeán thænh, tuøy hyû, hoài höôùng nhö vaäy. Söùc maïnh phöôùc ñöùc caøng taêng leân, Taâm cuõng theâm nhu hoøa meàm moûng, Chính laø tin vaøo coâng ñöùc Phaät, Vaø coâng haïnh lôùn cuûa Boà taùt. Boà taùt naøy nhôø vaøo saùm hoái, khuyeán thænh, tuøy hyû, hoài höôùng cho neân phöôùc löïc caøng taêng leân,

taâm ñieàu hoøa meàm moûng, ñoái vôùi voâ löôïng coâng ñöùc thanh tònh baäc nhaát cuûa Chö Phaät, haøng phaøm phu voán khoâng tin ñöôïc maø Boà taùt luoân luoân tin nhaän, vaø Ñaïi haïnh thanh tònh cuûa caùc Boà taùt cuøng vôùi vieäc khoù laøm hieám coù maø cuõng luoân luoân tin nhaän. Laïi nöûa: Taát caû moïi chuùng sinh khoå naõo, Khoâng coù phaùp thanh tònh xaáu xa, Ñoái vôùi hoï sinh loøng thöông xoùt, Maø phaùt taâm Töø Bi saâu saéc. Boà taùt tin töôûng voâ löôïng coâng ñöùc thanh tònh heát söùc saâu xa baäc nhaát cuûa Chö Phaät vaø Boà taùt, maø thöông xoùt cho caùc chuùng sinh, khoâng coù coâng ñöùc naøy chæ bôûi vì caùc taø kieán maø nhaän chòu caùc loaïi khoå naõo, cho neân sinh taâm Bi caûm saâu saéc. Nghó ñeán nhöõng chuùng sinh nhö vaäy, Ñang chìm trong buøn laày khoå naõo, Mình neân cöùu giuùp keùo hoï ra,

Laøm cho ñeán ñöôïc nôi an oån. Boà taùt naøy coù ñöôïc taâm Bi roài daáy leân nghó nhö vaäy: Nhöõng chuùng sinh naøy thöôøng bò tham-saân-si laøm cho thaønh caên beänh, maø thaân taâm phaûi chòu moïi noãi khoå naõo, mình neân cöùu giuùp khieán cho thaân taâm xa lìa vuõng buøn saâu cuûa khoå naõo, chaám döùt khoâng coøn tai hoïa cuûa sinh giaø beänh cheát, ñöôïc truù trong xöù sôû an oån cuûa nieàm vui Nieát-baøn. Vì vaäy ñoái vôùi chuùng sinh khoå naõo naøy maø phaùt sinh taâm Bi saâu saéc. Nhôø vaøo taâm Bi cho neân tieán haønh caàu mong tuøy yù khieán ñöôïc an laïc, thì goïi laø taâm Töø. Neáu Boà taùt suy nghó nhö vaäy, Heát söùc thuaän theo taâm Töø Bi, Ñoaïn tuyeät heát thaûy moïi tham tieác, Chòu khoù tinh tieán haønh boá thí. Boà taùt laø ngöôøi mong caàu Phaät ñaïo, cöùu ñoä chuùng sinh ñang khoå naõo. Nieäm laø thuaän theo, coù nghóa laø tuøy thuaän vôùi taâm Töø Bi chöù khoâng thuaän theo taâm nieäm naøo khaùc. Loøng Töø saâu saéc laø tình thöông bao phuû khaép nôi, nghó ñeán caùc chuùng sinh cuøng taän xöông tuûy. Vaät voán coù laø taát caû ñoà vaät trong vaø ngoaøi thaân, heát thaûy vaøng baïc-chaâu baùu-quoác thaønh-vôï con... Tham laø mong muoán coù ñöôïc khoâng heà chaùn tieác laø yeâu quyù giöõ chaët khoâng muoán cho ngöôøi khaùc. Ñoaïn laø lìa boû haøi taâm lyù xaáu xa naøy, nhö vaäy thì môû toang caùnh cöûa boá thí Ba-la-maät. Vì vaäy thöôøng xuyeân phaûi doác loøng chòu khoù thöïc haønh khoâng ñeå cho phoùng tuùng. Taïi vì sao? Bôûi vì Boà taùt daáy leân yù nieäm nhö vaäy! Nay mình thuaän theo naêng löïc cuûa mình laøm lôïi ít cho chuùng sinh, phaùt taâm thöïc haønh boá thí kieân coá. Taát caû moïi ñoà vaät voán coù, Coù maïng hoaëc khoâng coù maïng soáng, Ngoâi vò cuûa Chuyeån luaân Thieân vöông, Khoâng coù ai xin maø khoâng cho, Ngay caû con caùi trai hay gaùi, Theâ thieáp xinh ñeïp gioøng hoï lôùn, Tuoåi treû raát ñoan chaùnh nghieâm trang, Khoân kheùo töï mình haàu hai ngöôøi, Taâm cung kính thuaän thaûo nhu hoøa, Tình thöông nghó ñeán thaät thieát tha, Maïng soáng laø ñieàu tieác hôn heát, Ngöôøi caàu thì ñeàu coù theå cho. Cho ñeán maùu thòt treân thaân theå, Xöông tuûy vaø tay chaân ñaàu maët,

Maét tai muõi löôõi cuøng moïi thöù, Thaân maïng naøy ñeàu luoân luoân cho. Boà taùt naøy trong taâm quyeát ñònh haønh haïnh boá thí, taát caû moïi vaät voán coù ngoaøi thaân, hoaëc coù maïng soáng hoaëc khoâng coù maïng soáng, khoâng coù ai xin maø khoâng cho. Vaät khoâng coù maïng soáng laø vaøng baïc chaâu baùu, cho ñeán ngoâi vò Chuyeån luaân Thaùnh vöông, ngoâi vò thieân vöông. Vaät coù maïng soáng laø con trai con gaùi doøng hoï cao quyù, theâ thieáp treû trung gia ñình toát laønh, ñoan nghieâm nhu hoøa cung kính hieáu thuaän, yeâu quyù thieát tha hôn caû chính thaân maïng cuûa mình maø coù theå boá thí cho ngöôøi, nhö Boà taùt Nhaát thieát Thí voán coù vaät beân ngoaøi vaø vôï con… ñeàu töï mình luoân luoân boá thí. Boà taùt naøy ngay caû maùu thòt ñaàu maét tai muõi tay chaân treân thaân theå mình ñeàu ñem boá thí, caét thòt loøi xöông-ñaäp xöông laáy tuûy, nhö Taùt-baø-ña-luaân, hoaëc ñem caû thaân maïng maø boá thí. Taát caû moïi thöù yeâu quyù khoâng coù gì hôn thaân maïng, Boà taùt cuõng coù theå boá thí nhö Taùt-hoøa-ñaøn. Nhö Boà taùt laøm loaøi Thoû ñem thaân boá thí cho Tieân nhaân, nhö vua Thi-tyø laáy thaân mình theá cho chim boà caâu. Hoûi: Boà taùt naøy bôûi vì phaân bieät bieát roõ boá thí vaø quaû baùo cuûa Boá thí, cho neân coù theå ñem boá thí nhöõng ñieàu khoù boá thí, hay laø chæ vì taâm Töø bi maø phaùt nguyeän boá thí? Ñaùp: Ngöôøi thöïc haønh boá thí nhö vaäy, Thì caûm ñöôïc quaû baùo nhö vaäy, Beân trong duøng caùc phaàn thaân theå, Cuøng vôùi nhöõng vaät khaùc beân ngoaøi. Vaät beân trong laø ñaàu, maét, tay, chaân. Vaät beân ngoaøi laø vôï con, vaøng baïc, vaät baùu... Boà-taùt naøy bieát nhö thaät veà vieäc boá thí. Söï chöùng ñaéc naøy hay quaû baùo naøy, taát caû ñeàu phaân bieät roõ raøng. Hôn nöõa, laïi tin töôûng ôû caùc kinh ñaõ noùi, hoaëc duøng thieân nhaõn maø bieát ñöôïc. Hoûi: Tröôùc ñaây oâng noùi veà bieát ñem thaân maïng boá thí vaø vaät beân ngoaøi ñeå boá thí maø caûm ñöôïc quaû baùo, nay coù theå noùi veà quaû baùo ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Trong nghóa boá thí Ba-la-maät ôû phaåm thöù ba möôi laø phaåm Voâ taän YÙ Boà taùt trong kinh Baûo Ñaûnh noùi: “Boà taùt laäp nguyeän: Ai caàn thì cho aên, khieán cho mình ñaït ñöôïc naêm söï baùo öùng. 1. Ñöôïc soáng laâu. 2. Ñöôïc chaêm soùc. 3. Ñöôïc vui veû. 4. Ñöôïc söùc maïnh. 5. Ñöôïc saéc töôùng.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 190

Ai caàn nöôùc chaùo cho nöôùc chaùo, thì tröôùc tieân ôû trong loaøi ngöôøi ñöôïc uoáng nöôùc thôm ngoït, veà sau ñöôïc tröø dieät moïi khaùt aùi phieàn naõo. Ai caàn xe cho xe, thì ñöôïc baùo öùng vui veû tuøy yù, thaønh töïu boán nhö yù tuùc, veà sau ñaït ñöôïc ñaïo quaû Tam thöøa. Ai caàn aùo quaàn cho aùo quaàn, thì caûm ñöôïc baùo aùo quaàn taøm quyù. Ai caàn ñeøn saùng cho ñeøn saùng, thì caûm ñöôïc baùo Phaät nhaõn saùng suoát. Ai caàn kyõ nhaïc cho kyõ nhaïc, thì caûm ñöôïc Thieân nhó ñaày ñuû. Ai caàn höông boät höông xoa cho höông boät höông xoa, thì caûm ñöôïc thaân theå khoâng hoâi haùm. Ai caàn nöôùc söõa cho nöôùc söõa, thì caûm ñöôïc baùo bieát ñöôïc moïi muøi vò. Ai caàn nhaø cöûa cho nhaø cöûa, thì caûm ñöôïc baùo laøm nôi nöông töïa-cöùu giuùp cho taát caû chuùng sinh. Ngöôøi boá thí vaät duïng cung caáp giuùp cho ñôøi soáng, thì caûm ñöôïc coâng ñöùc hoã trôï Boà ñeà. Ngöôøi boá thí thuoác thang, thì caûm ñöôïc thaân khoâng coù giaø beänh cheát, thöôøng vui

veû yeân oån. Ngöôøi boá thí toâi tôù, thì caûm ñöôïc trí tueä ñaày ñuû tuøy yù töï taïi. Ngöôøi boá thí vaøng baïc-san hoâ-xa cöø-maõ naõo, thì caûm ñöôïc ba möôi hai töôùng ñaày ñuû. Ngöôøi boá thí caùc loaïi ñoà vaät trang nghieâm cho thaân, thì caûm ñöôïc taùm möôi veû ñeïp treân thaân hình. Ngöôøi boá thí voi-ngöïa-xe coä, thì caûm ñöôïc phaùp Ñaïi thöøa ñaày ñuû. Ngöôøi boá thí vöôøn röøng, thì caûm ñöôïc ñaày ñuû nieàm vui cuûa thieàn ñònh. Ngöôøi boá thí con trai con gaùi, thì caûm ñöôïc söï quyù troïng ñoái vôùi quaû vò Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Ngöôøi boá thí kho thoùc-kho baùu, thì caûm ñöôïc phaùp taïng ñaày ñuû. Ngöôøi boá thí ngoâi vò vua chuùa trong moät ñaát nöôùc-moät coõi Dieâm-phuø-ñeà- moät coõi töù thieân haï, thì caûm ñöôïc ñòa vò Phaùp vöông töï taïi nôi ñaïo traøng. Ngöôøi boá thí caùc duïng cuï chôi ñuøa vui veû, thì caûm ñöôïc nieàm phaùp laïc. Ngöôøi ñem chaân boá thí, thì caûm ñöôïc ñoâi chaân giaùo phaùp coù naêng löïc ñi ñeán choán ñaïo traøng. Ngöôøi ñem tay boá thí thì caûm ñöôïc ñoâi tay quyù baùu coù naêng löïc boá thí taát caû. Ngöôøi ñem tai muõi boá thí, thì caûm ñöôïc thaân theå ñaày ñuû. Ngöôøi ñem ñoâi maét boá thí, thì caûm ñöôïc phaùp nhaõn ñaày ñuû khoâng coù gì chöôùng ngaïi. Ngöôøi ñem ñaàu boá thí, thì caûm ñöôïc taát caû trí tueä, caû ba coõi voâ cuøng toân kính. Ngöôøi ñem maùu thòt boá thí, khieán cho moïi chuùng sinh caûm ñöôïc coâng haïnh kieân coá. Ngöôøi ñem tuûy boá thí, thì caûm ñöôïc thaân kim cang, khoâng coù theá löïc naøo coù naêng löïc huûy hoaïi ñöôïc". Nhö vaäy ñaõ môû thoâng veà phaàn quaû baùo cuûa boá thí. Quaû baùo cuûa nhöõng loaïi boá thí khaùc cuõng caàn phaûi bieát roõ. Ngöôøi duøng ñoà naèm boá thí, caûm ñöôïc giöôøng naèm an oån giaûi thoaùt cuûa ba thöøa. Ngöôøi duøng choã ngoài boá thí, thì caûm ñöôïc nôi choán khoâng theå huûy hoaïi nôi ñaïo traøng döôùi coäi caây Boà ñeà. Ngöôøi ñem vôï boá thí thì

caûm ñöôïc nieàm phaùp hyû vui söôùng. Ngöôøi ñem ñaïo lyù boá thí, thì caûm ñöôïc tieán vaøo chaùnh ñaïo laøm cho chuùng sinh maát ñi ñöôøng khoå ñau cuûa sinh töû. Ngöôøi ñem beø maûng boá thí, thì caûm ñöôïc vöôït qua caùc doøng chaûy cuûa tham duïc, doøng chaûy cuûa Höõu, doøng chaûy cuûa kieán, doøng chaûy cuûa voâ minh. Ngöôøi duøng xöông boá thí, thì caûm ñöôïc giôùi kieân coá, tueä kieân coá, giaûi thoaùt kieân coá, giaûi thoaùt tri kieán kieân coá, chuùng sinh kieân coá. Ngöôøi ñem quyeán thuoäc boá thí, thì caûm ñöôïc söï thaønh töïu voâ löôïng voâ bieân A-taêng-kyø phöôùc ñöùc, quyeán thuoäc trôøi-ngöôøi chung loøng thanh tònh khoâng coù theå ngaên caûn huûy hoaïi ñöôïc. Ngöôøi duøng lôøi khen toát laønh boá thí, thì caûm ñöôïc luùc thuyeát phaùp trôøi roàng, daï xoa, caøn-thaùt-baø, Sa moân, Baø-la-moân ñeàu hoan hyû ca ngôïi. Ngöôøi ñem kinh saùch boá thí, thì caûm ñöôïc chín boä kinh toàn taïi laâu daøi traûi qua voâ löôïng thôøi gian. Ngöôøi ñem giaùo phaùp boá thí, thì caûm ñöôïc söï thoâng ñaït taát caû caùc phaùp, quy taäp taát caû coâng ñöùc. Boà taùt naøy thích thöïc haønh boá thí nhö vaäy, bieát roõ boá thí thanh tònh, bieát roõ quaû baùo cuûa boá thí ñaõ caûm ñöôïc nhieàu ít. Vì vaäy: Boá thí tieàn cuûa khoâng hôïp phaùp, Cho ñeán trí traùch maéng boá thí, Khoâng coù caùch boá thí nhö vaäy, Chæ boá thí hoøa hôïp vôùi khoâng. Phi phaùp laø do laøm ñieàu aùc maø

coù ñöôïc tieàn baïc. Tieàn baïc laø vaät giuùp ñôõ cung caáp cho cuoäc soáng. Laáy ñieàu quan troïng maø noùi, duøng tieàn cuûa coù ñöôïc baèng aùc nghieäp maø boá thí, thì Boà taùt bieát söï boá thí naøy khoâng thanh tònh. Nhöõng caùch boá thí khoâng hôïp phaùp thuoäc loaïi nhö vaäy, cho ñeán caùch boá thí maø ngöôøi trí traùch maéng, khoâng phaûi laø boá thí thanh tònh. Boà taùt thöïc haønh boá thí, chæ hoøa hôïp caùc loaïi coâng ñöùc cuøng vôùi nhöõng trí tueä veà khoâng. Hoûi: Ñaõ noùi veà boá thí taøi vaät coù ñöôïc do phi phaùp, vaø boá thí hoøa hôïp cuøng trí tueä veà khoâng, hai caùch boá thí naøy neân phaân bieät roäng ra chaêng? Ñaùp: Hai caùch boá thí naøy, trong phaåm Voâ taän yù Boà taùt Hoäi vaø trong Ñaøn Ba-la-maät noùi: Tröôùc heát phaân bieät veà coâng ñöùc boá thí, ñoù goïi laø caùc Boà taùt khoâng boá thí taøi vaät mong caàu phi phaùp. Khoâng boá thí söï phieàn muoän, khoå naõo cho chuùng sinh. Khoâng boá thí söï sôï haõi. Khoâng boá thí vì coá chaáp. Khoâng boá thí khi khoâng coù mong caàu. Khoâng boá thí khoâng gioáng nhö ñaõ höùa. Khoâng boá thí vì tieác caùi toát maø cho caùi xaáu. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng saâu xa. Khoâng boá thí vôùi taâm dua nònh quanh co. khoâng boá thí vôùi taâm giaû doái. Khoâng boá thí vôùi taâm toån haïi

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 192

ñeán keát quaû. Khoâng boá thí vôùi taâm taø vaïy. Khoâng boá thí vôùi taâm si meâ. Khoâng boá thí vôùi taâm hoãn taïp. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng tin giaûi thoaùt. Khoâng boá thí vôùi taâm meät moûi chaùn naûn. Khoâng boá thí vôùi taâm thaân caän nhôø caäy. Khoâng boá thí vôùi taâm hy voïng thuaän theo mình. Khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu gaëp ngöôøi coù phöôùc. Khoâng boá thí vôùi taâm khinh reû taát caû chuùng sinh khoâng phaûi laø ngöôøi coù phöôùc. Khoâng boá thí vôùi taâm phaân bieät trì giôùi-phaù giôùi hay cao thaáp. Khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu danh tieáng. Khoâng boá thí vôùi taâm töï cao. Khoâng boá thí vôùi taâm cheâ ngöôøi heøn haï. Khoâng boá thí vôùi taâm tieác nuoái saâu kín. Khoâng boá thí vôùi taâm hoái tieác. Khoâng boá thí vì keâu goïi khaån caáp. Khoâng boá thí vôùi taâm xaáu xa heøn haï. Khoâng boá thí phaùp theo caùch töï nhieân. Khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu quaû baùo. Khoâng boá thí vôùi taâm giaän döõ. Khoâng boá thí vôùi taâm laøm cho ngöôøi khao khaùt chôû ñôïi, khoâng boá thí vôùi taâm laøm phieàn muoän ngöôøi caàu xin. Khoâng boá thí vôùi taâm khinh cheâ ñuøa côït ngöôøi xin. Khoâng boá thí vôùi taâm löøa doái khi deã. Khoâng boá thí vôùi taâm heïn roài traùch maët, khoâng boá thí baèng caùch neùm cho. Khoâng boá thí khi khoâng nhaát taâm. Khoâng boá thí maø khoâng töï tay mình trao. Khoâng boá thí mieãn cöôõng. Khoâng boá thí taïm thôøi. Khoâng boá thí roài chaám döùt. Khoâng boá thí vì tranh hôn ngöôøi. Khoâng boá thí vôùi taâm khinh thöôøng ñoà vaät. Khoâng boá thí vì ngöôøi caàu xin, tuøy yù böøa baõi maø ñöa cho vaät ñaõ bò gaït boû. Khoâng boá thí khoâng hôïp vôùi khaû naêng. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng phaûi laø phöôùc ñieàn. Khoâng boá thí vôùi taâm thaáp keùm coûi vì moät ít ñoà vaät. Khoâng boá thí vôùi taâm kieâu caêng caäy vaøo nhieàu ñoà vaät. Khoâng boá thí vôùi taâm taø haïnh. Khoâng boá thí vôùi taâm vui thích thoï thaân ñôøi sau. Khoâng boá thí vôùi taâm caäy theá saéc toäc giaøu sang. Khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu sinh leân coõi trôøi

Töù vöông Thích Phaïm. Khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu Thanh vaên thöøa vaø Bích-chi-Phaät thöøa. Khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu Quoác vöông, vöông töû. Khoâng boá thí vôùi tam haïn ñònh trong moät ñôøi. Khoâng boá thí vôùi taâm thoûa maõn, khoâng boá thí maø khoâng hoài höôùng veà Taù-baø-nhaõ. Khoâng boá thí vôùi taâm baát tònh. Khoâng boá thí khoâng hôïp thôøi cô. Khoâng boá thí dao gaäy ñoäc haïi. Khoâng boá thí vôùi taâm laøm phieàn muoän, ñuøa côït chuùng sinh. Khoâng boá thí sai traùi maø ngöôøi trí ñaõ chæ baøy quôû traùch. Nhö vaäy ñaõ neâu ra roõ raøng veà phaàn boá thí, nhöõng loaïi boá thí baát tònh khaùc cuõng caàn phaûi bieát. Ñoù laø caùc Boà taùt khoâng boá thí ñoà vaät ñang vaát boû. Khoâng boá thí cho haïng oaùn gheùt Nieát-baøn. Khoâng boá thí cho ngöôøi giaøu coù deã daøng coù ñöôïc vaät duïng. Khoâng boá thí tuøy theo aân tình. Khoâng boá thí vôùi taâm traû ôn. Khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu baùo ñaùp.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 193

Khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu che chôû khoâng boá thí vôùi taâm mong caàu ñieàu toát laønh. Khoâng boá thí vôùi taâm kieâu maïn. Khoâng boá thí theo caùch truyeàn thoáng gia ñình. Khoâng boá thí vôùi taâm nhôø caäy ñöôïc lieàn. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng thöïc haønh suoát ñôøi. Khoâng boá thí vôùi taâm caáu tröôïc. Khoâng boá thí vôùi taâm ñuøa vui. Khoâng boá thí vì ngöôøi aáy laø thieän tri thöùc. Khoâng boá thí vôùi taâm khinh khi. Khoâng boá thí vôùi taâm ñuøa côït phoùng tuùng. Khoâng boá thí vì maát maùt. Khoâng boá thí vì mình ñöôïc khen. Khoâng boá thí vì bò traùch maéng. Khoâng boá thí vì bò nguyeàn ruûa . khoâng boá thí vì ñöôïc khen laø chuyeän hieám coù. Khoâng boá thí vì laøm saùng toû nieàm tin cuûa mình. Khoâng boá thí vì sôï haõi. Khoâng boá thí vôùi taâm löøa doái. Khoâng boá thí vì mong caàu quyeán thuoäc. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng daãn daét. Khoâng boá thí vôùi taâm daãn duï moïi ngöôøi. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng tin. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng coù nhaân duyeân. Khoâng boá thí tuøy yù. Khoâng boá thí vôùi taâm theå hieän kyø laï. Khoâng boá thí vôùi taâm töï khen ngôïi mình. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng thuaän theo mong caàu. Khoâng boá thí vì cheøn eùp ngöôøi khaùc boá thí. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng yeâu quyù. Khoâng boá thí vaät khoâng ñöôïc söû duïng. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng cung kính. Khoâng boá thí vôùi taâm thaáp heøn. Khoâng boá thí vì töôùng traïng kyø laï. Khoâng boá thí vôùi taâm cheøn eùp. Khoâng boá thí vôùi taâm döïa theá maïnh coù ñöôïc ñoà vaät. Khoâng boá thí vôùi taâm khoâng thanh tònh. Khoâng boá thí vôùi taâm nghi ngôø. Khoâng boá thí vôùi taâm phaù hoaïi ngöôøi caàu xin. Khoâng boá thí ñoà vaät bò ngaên caám. Khoâng boá thí vôùi taâm phaân bieät. Khoâng ñem ñöôïc boá thí. Khoâng ñem vuõ khí gaäy goäc ñeå boá thí. Khoâng chieám ñoaït ñoà vaät cuûa ngöôøi ñeå boá thí. Khoâng boá thí vôùi taâm laøm chong khaùc sinh ngôø vöïc. Khoâng vì thaân caän maø boá thí. Khoâng boá thí vôùi taâm noùi veà loãi laàm cuûa ngöôøi khaùc. Khoâng thuaän theo nhöõng gì yeâu quyù maø boá thí. Khoâng boá thí vôùi taâm giaän döõ. Khoâng boá thí vôùi taâm si meâ. Khoâng boá thí vôùi taâm hyù luaän. khoâng boá thí vôùi taâm khoâng vì Boà ñeà. Hoûi: Boá thí tieàn cuûa coù ñöôïc töø söï mong caàu phi phaùp, cho ñeán boá thí vôùi taâm khoâng vì Boà ñeà, ñoái vôùi Boà taùt laø coù hay

laø khoâng coù. Neáu taát caû khoâng coù thì phaïm vaøo loãi laø khoâng caàu phöôùc ñieàn, ñoái vôùi taâm chuùng sinh khoâng coù gì sai khaùc, cuõng khoâng coù yù nieäm tri aân vaø baùo aân, cuõng khoâng boá thí theo truyeàn thoáng gia ñình-truyeàn thoáng quoác gia. Neáu nhö coù thì taïi sao ñieàu noùi laø khoâng coù? Ñaùp: Boá thí tieàn cuûa coù ñöôïc töø söï mong caàu phi phaùp naøy, cho ñeán boá thí vôùi taâm khoâng vì boà ñeà thì Boà taùt khoâng haún laø hoaøn toaøn khoâng coù, coù luùc cuõng coù, nhöng caùch boá thí naøy voán khoâng thuoäc veà boá thí Ba-la-maät, khoâng coù theå ñaày ñuû boá thí Ba-la-maät cho neân noùi laø khoâng

coù. Boá thí hoøa hôïp vôùi nhöõng coâng ñöùc veà khoâng, nhö trong phaåm Ñaøn Ba-la-maät cuûa kinh Voâ taän YÙ Boà taùt noùi: “Boà taùt boá thí phuø hôïp vôùi taâm khoâng, cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy tu phaùp Voâ töôùng cho neân khoâng cuøng taän, boá thí naøy baûo veä voâ nguyeän cho neân, khoâng cuøng taän. Boá thí naøy thuoäc veà thieän caên cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy thuaän theo töôùng giaûi thoaùt cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy coù naêng löïc phaù tan taát caû caùc ma cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy khoâng laãn taïp phieàn naõo cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy caûm ñöôïc lôïi ích toát ñeïp hôn cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy laø taâm quyeát ñònh cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy quy taäp caùc phaùp hoã trôï Boà ñeà cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy ñích thöïc hoài höôùng cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy ñaït ñöôïc quaû vò giaûi thoaùt nôi ñaïo traøng cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy voâ bieân cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy khoâng theå cuøng taän cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy khoâng ñoaïn maát cho neân khoâng cuøng taän. Boá thì naøy roäng lôùn cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy khoâng theå huûy hoaïi cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy khoâng theå hôn ñöôïc cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy ñeán ñöôïc taát caû trí tueä cho neân khoâng cuøng taän. Boá thí naøy ñoaïn tröø caáu tröôïc cuûa nhöõng loaïi boá thí taøi vaät töø söï mong caàu phi phaùp, thaønh töïu caùc coâng ñöùc hoøa hôïp vôùi khoâng, cho neân khoâng cuøng taän. Nhöõng loaïi boá thí taøi vaät töø söï mong caàu phi phaùp laø boá thí baèng söï boá thí caáu tröôïc; cuøng vôùi caáu tröôïc hoøa hôïp laø boá thích khoâng thanh tònh hoøa hôïp vôùi caùc coâng ñöùc cuûa khoâng laø boá thí thanh tònh. Laïi nöõa, boá thí thanh tònh vaø khoâng thanh tònh naøy, nay seõ tieáp tuïc noùi. Kinh noùi boá thí coù boán loaïi: 1. Coù loaïi boá thí, ñoái vôùi ngöôøi thí laø thanh tònh, khoâng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi nhaän. 2. Coù loaïi boá thí, ñoái vôùi ngöôøi nhaän laø thanh tònh, khoâng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi thí. 3. Coù loaïi boá thí, ñoái vôùi ngöôøi thí laø thanh tònh, ñoái vôùi ngöôøi nhaän cuõng thanh tònh. 4. Coù loaïi boá thí, khoâng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi thí, cuõng khoâng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi nhaän. Neáu ngöôøi thí thaønh töïu thieän nghieäp cuûa thaân mieäng yù maø ngöôøi nhaän thaønh töïu aùc nghieäp cuûa thaân mieäng yù, thì goïi laø thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi thí maø khoâng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi nhaän. Neáu ngöôøi thí thaønh töïu aùc nghieäp cuûa thaân mieäng yù ngöôøi nhaän thaønh töïu thieän nghieäp cuûa thaân mieäng yù, thì goïi laø thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi

nhaän maø khoâng thanh

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 195

tònh ñoái vôùi ngöôøi thí. Neáu ngöôøi thí thaønh töïu thieän nghieäp cuûa thaân mieäng yù vaø ngöôøi nhaän cuõng thaønh töïu thieän nghieäp cuûa thaân mieäng yù, thì goïi laø thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi thí maø cuõng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi nhaän. Neáu ngöôøi thí thaønh töïu baát thieän nghieäp cuûa thaân mieäng yù ngöôøi nhaän cuõng thaønh baát thieän nghieäp cuûa thaân mieäng yù, thì goïi laø khoâng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi thí maø cuõng khoâng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi nhaän. Tham duïc-saân giaän-ngu si, hoaëc ñoaïn tröø hay khoâng ñoaïn tröø, cuõng neân phaân bieät nhö vaäy. Vaû laïi, trong boán loaïi boá thí, thì coù thanh tònh hay khoâng thanh tònh: 1. Thanh tònh töø ngöôøi thí. 2. Thanh tònh töø ngöôøi nhaän. 3. Caû hai cuøng thanh tònh, thì goïi laø thanh tònh. 4. Khoâng thanh tònh töø ngöôøi thí. 5. Khoâng thanh tònh töø ngöôøi nhaän. 6. Caû hai ñeàu khoâng thanh tònh, thì goïi laø khoâng thanh tònh. Trong naøy, ngöôøi thí coù coâng ñöùc cho neân töø ngöôøi thí maø boá thí ñöôïc thanh tònh. Bôûi vì ngöôøi nhaän coù coâng ñöùc cho neân töø ngöôøi nhaän maø boá thí ñöôïc thanh tònh. Bôûi vì ngöôøi thí vaø ngöôøi nhaän ñeàu coù coâng ñöùc, cho neân töø ngöôøi thí vaø ngöôøi nhaän maø boá thí ñöôïc thanh tònh. Ngöôøi thí coù toäi loãi cho neân töø ngöôøi thí maø boá thí khoâng thanh tònh. Ngöôøi nhaän coù toäi loãi cho neân töø ngöôøi nhaän maø boá thí khoâng thanh tònh. Ngöôøi thí vaø ngöôøi nhaän ñeàu coù toäi loãi, cho neân töø ngöôøi thí vaø ngöôøi nhaän maø boá thí khoâng thanh tònh. Ngöôøi thí coù coâng ñöùc vaø ngöôøi nhaän coù coâng ñöùc, ngöôøi thí coù toäi loäi vaø ngöôøi nhaän coù toäi loãi, nhö ñaõ noùi tröôùc ñaây. Hoûi: OÂng noùi trong boán loaïi boá thí naøy, Boà taùt neân thöïc haønyh loaïi boá thí naøo? Ñaùp: Trong boán loaïi boá thí ñaõ noùi, thöïc haønh hai loaïi thí thanh tònh, Khoâng mong caàu ñoái vôùi danh lôïi, vaø khoâng mong caàu vì quaû baùo. Boá thí naøy coù boán loaïi, ba ñieàu kieän thanh tònh vaø ba ñieàu kieän khoâng thanh tònh, khoâng thanh tònh ñeàu khoâng neân thöïc haønh. Trong thanh tònh thì neân thöïc haønh loaïi thanh tònh: 1. Ngöôøi thí thanh tònh maø khoâng thanh tònh ñoái vôùi ngöôøi nhaän. 2. Caû hai ñeàu thanh tònh.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 196

ÔÛ trong hai loaïi thí thanh tònh naøy caàn phaûi luoân luoân tinh tieán. Taïi vì sao? Bôûi vì Boà taùt naøy khoâng mong caàu quaû baùo, neáu nhö mong caàu quaû baùo thì caàu cho ngöôøi nhaän thanh tònh. Thanh tònh coù nghóa laø ngöôøi thí vaø ngöôøi nhaän ñeàu coù coâng ñöùc trang nghieâm taâm tö thanh tònh. Khoâng thanh tònh laø ngöôøi thí coù taâm tham tieác keo kieät. Nhö Ñöùc Phaät noùi “Keo kieät laø veát baån cuûa boá thí, nhöõng phieàn naõo khaùc tuy laø baát tònh nhöng maø keo kieät laø naëng neà nhaát.” Hoûi: Neáu Boà taùt ñoái vôùi ngöôøi thí thanh tònh vaø caû hai ñeàu thanh tònh, thì hai loaïi thí naøy caàn phaûi chòu khoù thöïc haønh; keo kieät laø veát baån cuûa ngöôøi thí, cuõng laø veát baån lôùn cuûa boá thí, neáu Boà taùt chöa lìa tham duïc, chöa coù naêng löïc ñoaïn tröø keo kieät, thì laøm sao coù theå thöïc haønh hai loaïi boá thí thanh tònh naøy? Ñaùp: Neáu vaät coù theå khôûi keo

kieät, thì khoâng caát giöõ nhöõng vaät naøy. Neáu Boà taùt ñoái vôùi vaät coù maïng soáng hay khoâng coù maïng soáng, bieát taâm mình sinh ra keo kieät thì khoâng neân caát giöõ vaät naøy. Vì vaäy coù maø boá thí ñeàu khoâng coøn taâm keo kieät tham tieác. Hoûi: Vaät beân ngoaøi coù theå khoâng caát giöõ, coøn thaân maïng neân laøm theá naøo? Ñaùp: Thöôøng vì lôïi ích cuûa chuùng sinh, hieåu roõ thaân naøy nhö caây thuoác. Vì lôïi ích cuûa chuùng sinh, cho neân tin vaø hieåu roõ thaân naøy gioáng nhö caây thuoác. Nhö caây thuoác thì moïi chuùng sinh coù söû duïng reã thaân caønh laù hoa quaû ñeàu ñöôïc chöõa laønh moïi caên beänh tuøy yù maø laáy chöù khoâng coù gì ngaên caûn baûo veä. Boà taùt cuõng nhö vaäy, vì lôïi ích cuûa chuùng sinh cho neân luoân luoân töï mình xaû thaân, daáy leân yù nghó nhö vaäy: Neáu chuùng sinh laáy ñaàu maét tay chaân, xöông gaân ñuøi veá, ruoät gan tim phoåi, muõi tai raêng löôõi, maáu thòt xöông tuûy... cuûa mình, thì ñeàu thuaän theo nhöõng gì caàn duøng ñeå luoân luoân giuùp cho hoï, hoaëc boá thí taát caû thaân mình. Haøng phuïc taâm tö, tu taäp thieän caên nhö vaäy, laøm phöông tieän maø che chôû ñeå thöïc haønh coâng haïnh boá thí Ba-la-maät. ----------

Phaåm 12: PHAÂN BIEÄT BOÁ THÍ, Phaàn 2 Boá thí coù toång töôùng-bieät töôùng, Taát caû ñeàu coù theå hoài höôùng. Boà-taùt coù khaû naêng thöïc haønh hai loaïi tònh thí treân cho neân coù khaû naêng bieát hai loaïi hoài höôùng: Töôùng chung (toång töôùng) vaø töôùng rieâng

(bieät töôùng). Toång töôùng hoài höôùng laø coù boá thí ñöôïc nhöõng gì, Boà-taùt ñeàu hoài höôùng veà Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Bieät töôùng boá thí thì nhö trong quaû baùo boá thí ñaõ noùi. Laïi nöõa, toång töôùng hoài höôùng laø vì söï an laïc, lôïi ích cho heát thaûy chuùng sinh. Bieät töôùng hoài höôùng laø neáu coù ai khoâng tin thì giuùp hoï tin. Vôùi keû phaù giôùi giuùp hoï trì giôùi. Vôùi keû ít hoïc giuùp hoï hoïc roäng. Vôùi ngöôøi laøm bieáng giuùp hoï sieâng naêng. Ngöôøi taâm roái loaïn, giuùp hoï thieàn ñònh. Ai ngu si giuùp hoï coù trí tueä. Ai keo kieät giuùp hoï coù loøng xaû boû. Ñoù laø caùc loaïi bieät töôùng. Laïi nöõa, toång töôùng hoài höôùng laø duøng saùu phaùp Ba-la-maät hoài höôùng Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Hoài höôùng theo töôùng rieâng laø khi boá thí vaät beân ngoaøi, thì nguyeän cho heát thaûy chuùng sinh ñöôïc an vui baäc nhaát. Khi boá thí chi phaàn cuûa thaân theå, Boà-taùt nguyeän cho taát caû chuùng sinh ñeàu ñöôïc thaân Phaät cuï tuùc. Hoûi: Boá thí coù bao nhieâu loaïi hoài höôùng vaø bao nhieâu loaïi khoâng hoài höôùng? Ñaùp: Veà tònh thí coù boán loaïi hoài höôùng vaø coù ba loaïi khoâng hoài höôùng. Boà-taùt boá thí thanh tònh coù boán loaïi hoài höôùng vaø ba loaïi khoâng hoài höôùng. Ba loaïi khoâng hoài höôùng laø: 1. Khoâng vì ñöôïc laøm vua maø hoài höôùng. 2. Khoâng vì ñöôïc duïc laïc maø hoài höôùng. 3. Khoâng vì ñöôïc Thanh vaên, Bích-chi-Phaät maø hoài höôùng. Khoâng vì ñöôïc laøm vua maø hoài höôùng, laø ngaên laïi öôùc mong laøm vua, cuõng laø ngaên caûn theá löïc töï do cuûa heát thaûy nhöõng ngöôøi giaøu sang. Khoâng vì ñöôïc duïc laïc maø hoài höôùng, laø ngoaøi haïng giaøu sang treân, nhöõng keû khaùc ñeàu thoï höôûng thuù vui naêm

duïc. Khoâng vì ñöôïc Thanh vaên, Bích-chi-Phaät maø hoài höôùng, laø ngaên ngöøa caùi nhaân Tieåu thöøa nhaäp Nieát-baøn voâ dö, khieán hoï an truù trong Ñaïi thöøa. Phaûi raát laâu veà sau, hoï môùi chöùng ñöôïc Nieát-baøn voâ dö. Boán loaïi thanh tònh hoài höôùng nghóa laø Boà-taùt boá thí: 1. Vì laøm thanh tònh coõi Phaät cho neân hoài höôùng. 2. Vì thanh tònh Boà-ñeà neân hoài höôùng. 3. Vì giaùo hoùa chuùng sinh thanh tònh cho neân hoài höôùng.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 198

4. Vì thanh tònh Nhaát thieát trí cho neân hoài höôùng. Boà-taùt neân duøng phöông tieän hoài höôùng nhö vaäy, chaúng nhöõng khoâng laøm phaùp boá thí bò toån giaûm maø coøn laøm cho noù coù theá löïc maïnh. Hoûi: Vì ñieàu gì laøm cho boá thí bò toån giaûm vaø vì ñieàu gì maø boá thí ñöôïc taêng theâm? Ñaùp: Neáu boá thí maø khoâng hoài höôùng, Cuõng khoâng heà coù phöông tieän gì, Caàu mong sinh ôû nôi thaáp keùm, Gaàn guõi nhöõng haïng aùc tri thöùc, Boá thí vôùi taâm nieäm nhö vaäy, Chính laø boá thí bò toån giaûm. Neáu boá thí maø khoâng hoài höôùng veà Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, thì voán laø ñuoåi theo thuù vui cuûa theá gian. Caàu mong sinh ôû nôi thaáp keùm khoâng heà coù phöông tieän gì. Luoân luoân phaùt sinh quaû baùo cuûa thieàn ñònh vaø boá thí maø töï taïi sinh ra. Thaân caän vôùi aùc tri thöùc laøm chöôùng ngaïi cho Ñaïi thöøa. Vì boán ñieàu naøy maø boá thí bò toån giaûm. Lìa boán thí naøy ñöôïc taêng theâm, Laïi thuaän theo ba taâm boá thí, Boà taùt tuøy thuaän lôøi Phaät daïy, Cuõng khoâng mong caàu quaû baùo gì. Lìa khoûi boán loaïi boá thí ñaõ noùi thì ñöôïc boán ích lôïi laø: 1. Hoài höôùng Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. 2. Coù phöông tieän hoài höôùng. 3. Mong caàu xöù sôû cuûa Phaùp vöông. 4. Ñöôïc gaàn guõi thieän tri thöùc. Laïi caàn phaûi duøng ba taâm maø thöïc haønh boá thí: 1. Xoùt thöông heát thaûy moïi loaøi cho neân duøng taâm Boà ñeà maø thöïc haønh boá thí. 2. Khoâng lìa xa phaùp Phaät maø thöïc haønh boá thí. 3. Khoâng caàu quaû baùo maø thöïc haønh boá thí. Laïi nöõa: Bôûi vì coù ñöôïc ba taâm phaùp, Maø thöïc haønh coâng haïnh boá thí, Bôûi vì mong caàu ñöôïc hai phaùp, Cho neân luoân thöïc haønh boá thí. Boà-taùt vì ñaït ñöôïc ba phaùp cho neân thöïc haønh Boà taùt: 1. Phaùp Phaät.

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 199

2. Thuyeát phaùp. 3. Laøm cho moïi chuùng sinh truù trong nieàm vui Voâ thöôïng. Laïi vì mong caàu hai phaùp maø thöïc haønh boá thí: 1. Giaøu coù. 2. Coù ñaày ñuû boá thí Ba-la-maät. Taïi vì sao? Bôûi vì neáu Boà taùt giaøu coù, thì lìa xa ngheøo khoå, khoâng laáy taøi saûn cuûa ngöôøi khaùc, khoâng caàu mong lôïi döôõng, khoâng coù chuû nôï, khoâng lo traû nôï. Nhieàu tieàn baïc giaøu coù ñaày ñuû coù theå töï do côm aùo cho mình, coù khaû naêng giuùp ñôõ laøm lôïi ích cho baø con hoï haøng vaø caùc baäc thieän tri thöùc, quyeán thuoäc yeân vui gia ñình doài daøo sung tuùc, thöôøng ngaøy gioáng nhö leã teát, taâm tö luoân luoân vui veû, coù naêng löïc giuùp ñôõ nhieàu ngöôøi. Quyeán thuoäc khoâng xem thöôøng, moïi ngöôøi ñeàu cung kính ngöôõng moä. Lôøi noùi ra ñeàu ñöôïc moïi ngöôøi tin nhaän, laøm nôi nöông töïa cho moïi ngöôøi, ñöôïc thaày yeâu meán, vaøo trong ñaïi chuùng khoâng heà sôï haõi.

Thöôøng thích taém goäi, höông quyù xoa thaân, maëc aùo quaàn ñeïp ñeõ saïch seõ, caùc thöù trang nghieâm ñaày ñuû. Thaáy nhöõng caûnh saéc toát ñeïp, nghe nhöõng aâm thanh hay, ngöûi caùc muøi höông tuyeät dieäu, thöôøng aên thöùc aên coù muøi vò ngon laønh nhaát, tieáp xuùc vôùi nhöõng vaät mòn maøng meàm maïi. Keû oaùn thuø khoù phaù hoaïi, thieän tri thöùc thöôøng hoan hyû. Ñaây laø ñoái vôùi thaân ngöôøi caûm ñöôïc quaû baùo toát laønh. Ñöôïc moïi ngöôøi kính phuïc ngöôõng moä thöôøng khen ngôïi toát laønh. Queân maát hình daùng xaáu xí cuûa mình, tuy sinh ôû nôi thaáp heøn maø coù töôùng cuûa baäc Ñaïi nhaân. Tuy khoâng noùi naêng kheùo leùo maø trôû thaønh ngöôøi kheùo leùo noùi naêng. Tuy khoâng hoïc roäng maø trôû thaønh ngöôøi hieåu bieát. Tuy ít trí tueä maø trôû thaønh ngöôøi coù trí tueä. Neáu tröôùc ñaõ ñoan chaùnh thì nay laïi ñoan chaùnh xinh ñeïp gaáp boäi. Neáu tröôùc ñaõ sinh trong nhaø hoï lôùn thì nay laïi toân quyù gaáp boäi. Neáu tröôùc ñaõ noùi naêng kheùo leùo thì nay laïi noùi naêng kheùo leùo gaáp boäi. Neáu tröôùc ñaõ hoïc roäng thì nay hieåu bieát gaáp boäi. Neáu tröôùc ñaõ coù trí tueä thì nay coù trí tueä gaáp boäi. Ñöôïc ngoài naèm treân giöôøng gheá baèng vaät baùu quyù giaù, thöùc hay nguû ñeàu yeân oån, coù ngöôøi haàu hai baûo veä ñaày ñuû. Caùc thöù baùu laøm nhaø, tuøy yù vui ñuøa ñi laïi. Thaân töôùng quyù troïng, caàn ñeán caùc loaïi kinh saùch tuøy yù laäp töùc coù ñöôïc. Theá löïc ñòa vò tuøy yù deã daøng thaân caän vua chuùa, nhöõng ngöôøi cao quyù ñeàu nghó ñeán. Nhöõng thaày thuoác gioûi töï ñeán thaêm vieáng, thöôøng coù ngöôøi thaân tín noùi cho bieát moïi tin töùc. Coù chuùt ít beänh taät hoaëc beänh naëng thì deã daøng chöõa laønh. Xa lìa noãi sôï haõi cuûa ñôøi naøy vaø ñôøi sau. Say cho cuøng laø vónh vieãn lìa khoûi noãi sôï haõi khoâng soáng ñöôïc, thöôøng xuyeân coù ngöôøi cöùu giuùp. Coù nhieàu ngöôøi thaân caän töï cho laø mình nhieàu phöôùc, vì ñöôïc ñoàng yù cho

SOÁ 1521 - LUAÄN THAÄP TRUÏ TYØ BAØ SA - Quyeån 6 200

neân chính mình heát söùc vui möøng. Coù chuùt aân ñöùc boá thí maø caûm ñöôïc söï ñeàn ñaùp to lôùn. Neáu laøm ñieàu aùc nhoû thì gaùnh chòu tai hoïa to lôùn. Ngöôøi nöõ treû tuoåi ñoan chaùnh trang nghieâm ñaày ñuû thuoäc doøng doõi cao quyù töï mình caàu mong cung caáp haàu haï, nhöõng ngöôøi haøi hoøa nhanh nheïn ñeàu ñeán vôùi mình. Neáu laøm ñieàu aùc thì ñieàu aùc trôû thaønh beù nhoû, laøm chuùt ñieàu thieän boá thí thì caûm ñöôïc lôïi ích to lôùn. Coù nhieàu thieän tri thöùc thì ngöôøi oaùn gheùt caøng ít hôn. Raén rít thuoác ñoäc, ngöôøi aùc phoùng tuùng, moïi ñieàu khoâng toát nhö vaäy khoâng ngang nhieân ñeán gaàn ñöôïc. Nhöõng ñieàu yeâu quyù cung kính ñeàu tìm quay veà. Neáu luùc ñöôïc lôïi ích thì moïi ngöôøi vui möøng thay mình. Neáu coù ñieàu buoàn phieàn xoùt xa thì moïi ngöôøi ñeàu lo buoàn thöông xoùt. Moïi ngöôøi cuøng daãn daét chæ baøy, tranh nhau hoïc theo ñieàu toát laønh, khieán cho xa lìa phaùp sai traùi maø an truù trong phaùp thieän. Thieän phaùp boá thí to lôùn, moïi ngöôøi troâng thaáy ñeàu hoan hyû. Neáu chung loøng vôùi nhau thì cho laø ñuû roài, khoâng mong caàu danh lôïi giaøu sang cuûa theá gian laøm gì. Giaû söû ôû ñòa vò con ngöôøi, suy nghó tìm caùch giuùp ñôõ tröø dieät nhöõng noãi buoàn phieàn khoå ñau, thaáy ngöôøi khaùc giaøu sanh nhöng mình khoâng heà coù mong caàu, coøn ñöôïc moïi ngöôøi ca tuïng phaåm ñöùc cuûa

hoï chöù khoâng vaïch ra loãi laàm cuûa hoï, tuy laø haïng tieåu nhaân maø ñöôïc goïi laø baäc Ñaïi nhaân, coù ñaày ñuû saéc töôùng. Nhìn thaáy nhan saéc dung maïo cuûa ngöôøi khaùc maø mình khoâng laøm ra veû kyø dò laï luøng. Neáu laøm Baø-la-moân, ôû trong chuøa mieáu caûm ñöôïc quaû baùo to lôùn, ñoïc caùc kinh saùch caûm ñöôïc lôïi ích thaät söï, coù ñöôïc lôïi ích maø töï mình thöïc haønh boá thí. Neáu laø haøng Saùt-ñeá-lôïi ñaõ luyeän taäp thaønh töïu, kheùo phaùt ra aâm thanh, coá gaéng töï mình reøn luyeän thaønh thaïo, cai trò theá gian baèng saùch vôû chuaån möïc, thì coù theå caûm ñöôïc quaû baùo. Neáu nhö laø nhaø noâng thì gieo troàng ñeàu ñöôïc nhö yù. Neáu laø khaùch buoân thì coù theå caûm ñöôïc lôïi ích buoân baùn. Neáu laø Thuû-ñaø-la thì söï nghieäp ñaõ laøm phaàn nhieàu ñeàu ñöôïc nhö yù. Hoûi: Tröôùc ñaây oâng noùi Boà taùt boá thí khoâng vì taâm mong caàu quaû baùo, laïi cuõng khoâng vì giaøu sang maø boá thí, baây giôø laïi noùi mong caàu giaøu coù cho neân boá thí, lôøi noùi naøy coù theå khoâng töï traùi ngöôïc vôùi nhau chaêng? Ñaùp: Khoâng traùi ngöôïc vôùi nhau. Neáu nhö vì baûn thaân mình coù mong caàu giaøu coù ñeå höôûng thuï vui söôùng, thì vì vaäy noùi laø khoâng neân mong caàu giaøu coù. Nay noùi mong caàu coù chæ vì lôïi ích cho chuùng sinh, vì vaäy noùi laø muoán boá thí roäng lôùn cho neân mong caàu giaøu coù. Khoâng vì baûn thaân mình maø mong caàu giaøu coù ñeå höôûng thuï vui söôùng, ñoù laø trong quaû noùi ñeán nhaân. Neáu Boà taùt khoâng caûm ñöôïc giaøu coù, thì tuy tin

töôûng vaø thích boá thí nhöng maø khoâng coù taøi saûn ñeå coù theå giuùp ñôõ. Vì vaäy oâng khoâng neân chaát vaán veà ñieàu naøy. Vaû laïi, ñoaïn tröø hai phaùp cho neân thuaän theo thöïc haønh boá thí. Nhöõng gì laø hai phaùp? Ñoù laø: 1. Keo kieät. 2. Tham lam. Hai phaùp naøy laø veát baån lôùn nhaát cuûa boá thí. Laïi coù ñöôïc hai phaùp cho neân thöïc haønh boá thí, ñoù goïi laø Taän trí vaø voâ sinh trí. Laïi taêng theâm ba loaïi trí tueä: 1. Trí tueä töï lôïi. 2. Trí tueä voán coù. 3. Trí tueä ña vaên. Coù ngöôøi noùi: Vì taêng tröôûng hai phaùp cho neân thuaän theo thöïc haønh boá thí, ñoù laø thieän vaø tueä. Noùi toùm laïi laø Boà taùt thuaän theo thöïc haønh boán loaïi boá thí thaâu nhieáp taát caû moïi thieän phaùp: 1. Boá thí vôùi taâm bình ñaúng. 2. Boá thí khoâng coù ñoái ñaõi. 3. Boá thí hoài höôùng cho Boà ñeà. 4. Boá thí vôùi taâm roãng laëng ñaày ñuû moïi thieän phaùp. Boà taùt ñaày ñuû boá thí Ba-la-maät nhö vaäy cho neân thöôøng xuyeân thöïc haønh taøi thí.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.